X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych (nr 5)

z dnia 20 grudnia 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych (nr 5)

20 grudnia 2023 r.

Komisja Regulaminowa, Spaw Poselskich i Immunitetowych, obradująca pod przewodnictwem posła **Jarosława Urbaniaka (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– zaopiniowanie dla Prezydium Sejmu – w trybie art. 175 ust. 6 regulaminu Sejmu – odwołania posła Grzegorza Brauna od decyzji marszałka Sejmu o wykluczeniu posła z obrad 1. posiedzenia Sejmu w dniu 12 grudnia 2023 r.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Kwiatkowska**, **Jolanta Szymańska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Miller**, **Przemysław Sadłoń** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji. Serdecznie witam panie i panów posłów. Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum. Witam także gości.

Porządek dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony. Materiały na dzisiejsze posiedzenie zostały wysłane drogą mailową. Czy ktoś ma uwagi do porządku obrad? Nie słyszę.

Przechodzimy do rozpatrzenia porządku dziennego, tj. zaopiniowania dla Prezydium Sejmu – w trybie art. 175 ust. 6 regulaminu Sejmu – odwołania posła Grzegorza Brauna od decyzji marszałka Sejmu o wykluczeniu posła z obrad 1. posiedzenia Sejmu w dniu 12 grudnia 2023 r.

Zwyczajowo w tej chwili oddaje się głos zainteresowanemu, ale zdaje się, że pan poseł Braun się nie pojawił. W związku z tym otwieram dyskusję. Odwołanie pana posła Brauna zostało państwu dostarczone. Czy ktoś chciałby zabrać głos?

Pan przewodniczący Głogowski, bardzo proszę.

Poseł Tomasz Głogowski (KO):

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałem zaproponować negatywne zaopiniowanie odwołania posła Grzegorza Brauna. Wszyscy znamy wydarzenia, które miały miejsce, które spowodowały, że marszałek zdecydował się na nałożenie takiej kary, nie tylko te najbardziej poruszające, które działy się na korytarzu w holu głównym, ale również późniejsze wystąpienia pana posła Brauna w Sejmie, kiedy używał słów, które trudno pojąć. Nazywał inną religię satanistyczną.

Marszałek ostrzegał kilkukrotnie posła Grzegorza Brauna przed konsekwencjami. Podjął decyzję taką, jaką podjął. Zupełnie słuszną, przecież wszyscy się z tym zgadzamy. Proponuję negatywne zaopiniowanie wniosku posła Grzegorza Brauna.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś chciałby zabrać głos?

Pan poseł Zdrojewski. Bardzo proszę.

Poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Z punktu widzenia tylko i wyłącznie czysto formalnego, czy oprócz informacji, że mamy odwołanie, mamy uzasadnienie posła Brauna? Czy pan mógłby przytoczyć uzasadnie-

nie? Zostałem członkiem dopiero w ciągu ostatnich 24 godzin i nie otrzymałem go. Króciutko oczywiście – kwintesencja samego odwołania.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Panie pośle, problem polega na tym, że uzasadnienie odwołania ma dokładnie 6,5 strony formatu A4.

Poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Mnie interesuje tylko usprawiedliwienie, tzn. czym usprawiedliwia poseł Braun. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Przepraszamy pana posła za to, że ze względu na zmiany składu Komisji nie otrzymał pan na czas materiału.

Pan poseł Braun podnosi, że decyzja pana marszałka Sejmu naruszyła art. 175 ust. 5 regulaminu Sejmu poprzez jego błędne zastosowanie w sytuacji, w której nie zaistniały przesłanki, o których mowa w tym przepisie, w konsekwencji czego zastosowanie środka dyscyplinującego w postaci wykluczenia z posiedzenia Sejmu było niedopuszczalne.

Po drugie, że decyzja naruszyła art. 106 w związku z art. 112 Konstytucji RP, polegające na zastosowaniu procedury uniemożliwiającej posłowi skuteczne wypełnianie jego praw i obowiązków, nieprzewidzianej w ustawie i wykraczającej poza materię regulaminową. W sumie jest 6,5 strony uzasadnienia.

Poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Bardzo, panie przewodniczący, dziękuję.

Dla mnie najistotniejsze są pierwsze części. Chciałem, aby na sali to wybrzmiało. Generalnie rzecz biorąc, pan poseł Braun odnosi się do względów formalnych w całym tym uzasadnieniu. Natomiast niczym de facto nie usprawiedliwił w sposób niebudzący wątpliwości samego czynu, którego dokonał i który był źródłem wszystkich kolejnych konsekwencji. Bardzo serdecznie dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Cóż ja mogę dodać? Na pewno w tej chwili obserwuje nas wiele osób, bo to jest sprawa, która bulwersuje bardzo wiele osób.

Punkt drugi jest po prostu wręcz absurdalny. Pan poseł Braun używa argumentu, który dla prawników, a także dla nas jest oczywisty. Największa kara, jak istnieje dla posła lub senatora, to jest wykluczenie z obrad, bo to jest czasowe odebranie mandatu. Mandat dał nam suweren, a odbiera marszałek Sejmu lub Senatu czasowo. Jesteśmy w procedurze odwołania posła od takiego odebrania mandatu do końca posiedzenia Sejmu – tego, na którym został odebrany lub zawieszony. Od strony formalnej tak to wygląda.

Bardzo proszę, pan poseł Wilk.

Poseł Ryszard Wilk (Konfederacja):

Dzień dobry. Szanowni państwo, chciałem się odnieść do słów przewodniczącego.

My jesteśmy Komisją do spraw badania, czy ta decyzja była zgodna z regulaminem. Nie jesteśmy Komisją Etyki Poselskiej. Pan mówił o sytuacji, która miała miejsce w holu oraz która miała miejsce na sali. To są dwie różne sprawy. I tutaj będziemy rozpatrywać te spawy…

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

W którym momencie, panie pośle, mówiłem o tym?

Poseł Ryszard Wilk (Konfederacja):

Mówię o panu przewodniczącym. Jeżeli chodzi o sprawy w holu – tutaj był zastosowany art. 22b. Natomiast jeżeli chodzi o…

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Czego?

Poseł Ryszard Wilk (Konfederacja):

Art. 22b regulaminu Sejmu: „Marszałek może stwierdzić, że poseł na terenie pozostającym w zarządzie Kancelarii Sejmu w rażący sposób naruszył spokój lub porządek". I to jest sytuacja w holu.

Natomiast my tutaj rozpatrujemy naruszenie art. 175 ust. 5 regulaminu Sejmu i na tym się skupmy. Tamte rzeczy to raczej będą do Komisji Etyki Poselskiej, łącznie z tym, co było powiedziane na sali plenarnej, o czym pan przewodniczący wspomniał. Jeżeli chodzi o słowo „satanistyczne" czy inne – to nie jest sprawa, którą tutaj rozpatrujemy. Tutaj pan poseł Braun…

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Byłby pan uprzejmy, panie pośle, używać nazwisk, bo mówi pan o słowach pana przewodniczącego Głogowskiego, a ręką wskazuje na mnie.

Poseł Ryszard Wilk (Konfederacja):

Przepraszam, mówiłem o panu przewodniczącym Głogowskim.

Idąc dalej, odwołanie pana posła Brauna wygląda na bardzo zasadne, ponieważ art. 175 jest podzielony na różne ustępy, jednostki redakcyjne, one są ze sobą powiązane i muszą następować po sobie. Pan Braun słusznie podnosi w uzasadnieniu, że ta droga nie była wyczerpana przez marszałka. Powinniśmy zacząć od ust. 2, czyli że „Marszałek Sejmu może zwrócić uwagę posłowi, który w wystąpieniu swoim odbiega od przedmiotu obrad określonego w porządku dziennym, przywołaniem posła »do rzeczy«. Po dwukrotnym przywołaniu posła »do rzeczy« Marszałek może odebrać przemawiającemu głos".

Pan poseł Braun przemawiał w trybie normalnym. On przemawiał normalnie z mównicy sejmowej. Nie można łączyć tych dwóch rzeczy, tych artykułów, o których mówiłem wcześniej – art. 22b i art. 175 – bo to są różne artykuły. Odwołanie pana Brauna jest zasadne, ponieważ ust. 5 mówi, że „Marszałek ma prawo decyzję o wykluczeniu posła z posiedzenia Sejmu, jeżeli poseł nadal uniemożliwia prowadzenie obrad i na tym samym posiedzeniu został już upomniany w trybie ust. 4; poseł wykluczony z posiedzenia Sejmu jest obowiązany natychmiast opuścić salę".

Natomiast tu nie było tych poprzedzających punktów. Ust. 5 wynika z ust. 4. Ust. 4 mówi: „W przypadku niezastosowania się przez posła do polecenia Marszałka Sejmu, o którym mowa z ust. 3, Marszałek Sejmu ma prawo ponownie przywołać posła »do porządku«". Natomiast pan marszałek nie przywoływał posła do porządku, tylko powiedział, że jeżeli poseł Braun jeszcze raz obrazi czyjeś uczucia religijne z mównicy, to go wykluczy z obrad Sejmu.

W związku z tym pan Szymon Hołownia zapewne niecelowo lub przez przypadek, może w emocjach, błędnie zastosował art. 175 ust. 5, wykluczając pana posła Brauna z posiedzenia Sejmu, ponieważ nie wyczerpał tej drogi, która poprzedza ust. 5 tego artykułu, czyli ust. 4, ust. 3, ust. 2a i ust. 2. Nie było całej tej drogi, więc nie mógł zastosować ust. 5.

Mając na uwadze, że rozpatrujemy tylko względy prawne, czyli regulamin Sejmu, pan marszałek Hołownia niezgodnie z regulaminem usunął pana Grzegorza Brauna z sali posiedzeń.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Panie pośle, w uzasadnieniu, w stanie faktycznym, sam pan poseł Braun (cytuję ze stenogramu Sejmu) argumentuje, że „decyzja pana marszałka była słuszna". Ten cały cytat, który pewnie ma pan przed sobą, mówi dokładnie o tym, że pan marszałek Szymon Hołownia zwracał uwagę panu posłowi Braunowi zgodnie z regulaminem i ostrzegał, że gdy kolejny raz naruszy regulamin, wykluczy go z posiedzenia Sejmu, co nastąpiło.

Od strony formalnej to jest jasne. Nie wiem, komu pan chciał jakby „wcisnąć" w usta to, że mylimy sytuację obok gabinetu szefa Kancelarii Sejmu w holu głównym z sytuacją, która miała miejsce na sali obrad. Fakt faktem, że to, co rozsławiło pana Brauna, to była sytuacja przy klatce schodowej. Tu bym bardzo prosił, ponieważ pana Brauna nie ma, żeby pan poseł przekazał, że lektura *Sławy i chwały* Iwaszkiewicza byłaby wska-

zana. Grube to, ale nauczy może tego, że między sławą a chwałą jest potężna różnica. Pan poseł Braun jest sławny na cały świat, ale chwały ani jemu, ani Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej to nie przyniosło.

Myślę, że to jest najważniejszy argument, jaki można dzisiaj położyć. Zawiłości formalne, które pan podnosił przed chwilą, nie mają miejsca. Pan marszałek Szymon Hołownia odnosił się do tego, co działo się na sali plenarnej. Ostrzegał pan posła zgodnie z regulaminem Sejmu, dopiero w kolejnym kroku, po ostrzeżeniu, wykluczył go z obrad. Pan poseł Braun dokładnie to podnosi w uzasadnieniu. I to jest dla mnie mocno niezrozumiałe, dlaczego ktoś, kto się odwołuje, daje nam w rękę argument, że jednak było tak, jak pan marszałek chciał.

Poseł Ryszard Wilk (Konfederacja):

W którym punkcie uzasadnienia jest rzecz, o której pan mówi teraz?

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Już panu cytuję.

To jest właściwie cytat już w pierwszym zdaniu stanu faktycznego, czyli pkt 1, cytuję: „Panie pośle Braun, na podstawie art. 22b regulaminu Sejmu stwierdzam, że na terenie pozostającym w zarządzie Kancelarii Sejmu w rażący sposób naruszył pan spokój lub porządek".

Poseł Ryszard Wilk (Konfederacja):

Zgoda.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Wyczerpuje dokładnie zapisy regulaminu Sejmu.

Poseł Ryszard Wilk (Konfederacja):

Zgoda.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

„W związku z tym zbierze się Prezydium Sejmu, które podejmie stosowne uchwały dotyczące ukarania pana. Chcę pana ostrzec, że jeżeli jeszcze raz stanie się to, co stało się przed chwilą, a więc na mównicy sejmowej – nie na klatce schodowej, tylko z mównicy sejmowej – będzie pan obrażał wyznawców innych religii, uznam, że naruszył pan powagę Sejmu i wykluczę pana z obrad".

To jest koniec cytatu. Cytat jest oznaczony, że to jest przepisane z oficjalnego stenograficznego sprawozdania z 1. posiedzenia Sejmu i dopiero w kolejnym kroku, po kolejnej wypowiedzi, która też tu jest przytoczona, pan marszałek wykluczył pana posła Brauna z obrad.

Poseł Ryszard Wilk (Konfederacja):

Panie przewodniczący, nie chcę ani pochwalać, ani potępiać zachowania pana Brauna. Chodzi tylko i wyłącznie o regulamin.

Słusznie pan powiedział, że faktycznie Szymon Hołownia powiedział: „na podstawie art. 22b regulaminu Sejmu", ale my rozpatrujemy art. 175. Nawet jeżeli na podstawie art. 22b Szymon Hołownia stwierdził, że pan poseł Braun naruszył spokój lub porządek, to nadal nijak się to ma do art. 175. Na podstawie art. 22b Prezydium Sejmu mogło nałożyć na Grzegorza Brauna najwyższą karę w postaci odebrania uposażenia i diet. Natomiast nie mogło go wykluczyć z obrad Sejmu, bo to jest art. 175. W uzasadnieniu, które pan przytoczył, nie ma ani jednego słowa o tym, gdzie jest wzmianka o art. 175 ust. 2. Od tego należy zacząć procedurę, aby przejść do ust. 5 i posła wykluczyć z obrad.

To było niezgodne z regulaminem.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

To jest zgodne z regulaminem.

W art. 175 ma pan napisane, że marszałek może wykluczyć posła z obrad, pod warunkiem że wcześniej zwracał mu uwagę. Zwracał mu wcześniej uwagę? Zwracał. Koniec, kropka, taki jest stan faktyczny.

Pan poseł Zdrojewski. Bardzo proszę.

Poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Bardzo dziękuję, że pan przewodniczący przytoczył właśnie ten element warunkujący możliwość uznania pewnego wykroczenia.

Natomiast ja nie tyle podejmę polemikę, ile ze zrozumieniem przyjmę jeden element uwagi, która jest związana z tym, czy dany poseł utrudnia możliwość kontynuacji obrad. Bo tak w podtekście odczułem samo uzasadnienie, a nie usprawiedliwienie, bo tak tego nie traktuję. Trzeba pamiętać, że konsekwencją decyzji marszałka było wykluczenie pana posła Brauna nie tylko z obrad, ale stworzenie także zakazu przebywania w budynku Sejmu – na skutek tego, co zdarzyło poza salą obrad. Dlatego też dzisiaj musimy potraktować cały ten kontekst jako całościowy, bo on wtedy ma tę rangę, nad którą dzisiaj debatujemy.

W związku z tym chcę złożyć wniosek, abyśmy zakończyli już tę dyskusję, bo wydaje mi się, że wyczerpaliśmy tę wątpliwość, która się pojawiła na pewnym etapie, i przystąpili do głosowania zgodnie z regulaminem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Przepraszam, panie pośle. Zgodnie z regulaminem zgłoszony został wniosek formalny o przejście do głosowania.

Poseł Ryszard Wilk (Konfederacja):

To jest bardzo istotna sprawa.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Słucham?

Poseł Ryszard Wilk (Konfederacja):

Panie przewodniczący, to jest bardzo istotna sprawa. Naprawdę nie chcę się wykłócać, ale spójrzmy państwo wszyscy…

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Powoli. Pan powiedział, że bardzo ważna sprawa. Pan jest pewny, że chce wnieść nowy argument do tej dyskusji? Podstawą wniosku pana posła Zdrojewskiego było to, że wyczerpaliśmy argumenty.

Poseł Ryszard Wilk (Konfederacja):

Jest jeszcze jeden argument, kolejny, który chciałem przedstawić, dość istotny.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

W drodze wyjątku, przed wnioskiem formalnym, jeszcze pan będzie dopuszczony. Bardzo proszę.

Poseł Ryszard Wilk (Konfederacja):

Słusznie pan mówi, że art. 5 mówi, że marszałek ma prawo podjąć decyzję o wykluczeniu posła z posiedzenia Sejmu, jeżeli poseł nadal uniemożliwia – tu jest bardzo ważne słowo „uniemożliwia" – prowadzenie obrad. Grzegorz Braun nie uniemożliwiał prowadzenia obrad. On powiedział pół zdania, to nie było uniemożliwianie prowadzenia obrad. To nie było konsekwencją tego, że rząd znowu uniemożliwiał te obrady. To jest bardzo istotna sprawa.

Mamy całe uzasadnienie, mamy stenogramy, które są z tego dnia posiedzenia Sejmu. Jeżeli chodzi o literę, którą nam nadaje regulamin Sejmu, to wykluczenie z obrad posła Brauna było sprzeczne z regulaminem i będę cały czas to utrzymywał.

Kto zagłosuje za negatywną opinią… To będzie kompromitacja, jeżeli chodzi o interpretację regulaminu.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Panie pośle, jest pan nowym członkiem Komisji Regulaminowej. Wolny mandat wolność ubezpieczający – każdy ma prawo zagłosować, jak chce. Ważne są argumenty w takiej sytuacji.

Muszę przypomnieć, że po pierwsze to nie tylko my, ale społeczeństwo, i to niestety całego świata, widziało, co się działo. Niestety kolejny raz powiem, nie na chwałę Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, ale także my widzieliśmy, co się działo wcześniej. Gdyby był pan tak uprzejmy… Jednak po kolei będziemy mówić.

Pan marszałek Bosak też zdążył zwrócić uwagę panu posłowi Braunowi – a jak mniemam, nadal sytuacja jest taka, że obaj panowie są w tym samym klubie. Też zwracał uwagę co do zachowania na mównicy sejmowej. Naprawdę tych uwag było wiele. Regulamin wymaga tylko jednego ostrzeżenia dla posła przez marszałka Sejmu, aby w drugim kroku wykluczyć go z obrad.

Pan poseł Król i kończymy dyskusję.

Poseł Wojciech Król (KO):

Panie przewodniczący, pozwoliłem sobie zabrać głos, choć zgadzam się oczywiście i podpisuję się pod tym wnioskiem formalnym o zamknięcie dyskusji, bo uważam, że nie ma nad czym dyskutować.

Trochę dziwię się koledze posłowi, że próbuje bronić tego, co się wydarzyło. Oczywiście rozumiem, że powołuje się pan na względy czysto formalne. Ze względów czysto formalnych pan poseł Braun został i tak bardzo łagodnie potraktowany. Osobiście uważam, że do wykluczenia pana posła z obrad w tym trybie, które miało miejsce, de facto nie powinno dojść. Dlaczego? Dlatego, że powinien zostać zatrzymany przez Straż Marszałkowską w momencie, kiedy dokonał tego czynu. Dlatego, że byliśmy świadkami popełnienia przestępstwa przez pana posła. Jeżeli poseł dopuszcza się przestępstwa, to może zostać ujęty na „gorącym uczynku". Tu nie ma co podważać tej decyzji marszałka o wykluczeniu, ponieważ pan poseł Braun powinien zostać zatrzymany przez Straż Marszałkowską i oddany w ręce Policji.

Takie jest moje zdanie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy będziemy głosować wniosek pana posła Zdrojewskiego? Czy jest zgoda do przejścia do głosowania nad projektem opinii? Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania. Czy jesteśmy przygotowani?

Pan przewodniczący Głogowski złożył wniosek o negatywne zaopiniowanie odwołania pana posła Grzegorza Brauna. W związku z tym głosujemy negatywną opinię, czyli wniosek pana przewodniczącego.

Kto jest za poparciem wniosku za negatywnym zaopiniowaniem wniosku pana przewodniczącego Głogowskiego?

Poseł Tomasz Głogowski (KO):

Za negatywnym zaopiniowaniem odwołania posła Brauna.

Przewodniczący poseł Jarosław Urbaniak (KO):

Tak. Przepraszam, przejęzyczenie.

Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników.

Głosowało 9 posłów. Za – 8, przeciw – 1, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja Regulaminowa Spraw Poselskich i Immunitetowych zaopiniowała negatywnie odwołanie pana posła Brauna od decyzji marszałka Sejmu o wykluczeniu go z obrad 1. posiedzenia Sejmu.

Dziękuję bardzo. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzisiejszych obrad. Zamykam posiedzenie Komisji.